

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Введено в дію наказом від „___” 20__ р.
№ _____

Ректор _____ В. С. Бакіров

«___» _____ 20__ р.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
(освітньо-професійна / освітньо-наукова)

Доктор філософії з медицини
(назва програми)

Спеціальність _____ 222 Медицина _____
(шифр, назва спеціальності)

Спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
(перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий))

Затверджено вченою радою університету “_____” _____ 20__ року,
протокол №__.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми

1.1. Вчена рада медичного факультету: протокол № 6 від «20» лютого 2019р.

Голова Вченої ради факультету

І.В. Белозьоров

1.2. Методична комісія університету:

протокол № _____ від « ____ » _____ 201 ____ р.

Голова методичної комісії

_____

1.3. Гарант освітньо-наукової програми (керівник проектної групи), завідувач кафедри внутрішньої медицини,

д. мед. н., професор

Т.М. Тихонова

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, посада)	Науковий ступінь, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно
Керівник робочої групи		
Тихонова Тетяна Михайлівна	Завідувач кафедри внутрішньої медицини	доктор медичних наук, професор
Члени робочої групи		
Проценко Олена Сергіївна	Завідувач кафедри загальної та клінічної патології	доктор медичних наук, професор
Шерстюк Сергій Олексійович	Завідувач кафедри анатомії людини	доктор медичних наук, професор
Ніколенко Євген Якович	Завідувач кафедри загальної практики-сімейної медицини	доктор медичних наук, професор
Бичков Сергій Олександрович	Професор кафедри хірургічних хвороб	доктор медичних наук, професор
Цівенко Олексій Іванович	Професор кафедри хірургічних хвороб	доктор медичних наук, професор
Чернуський В'ячеслав Григорович	Професор кафедри педіатрії	доктор медичних наук, професор
Лядова Тетяна Іванівна	Професор кафедри загальної та клінічної імунології та алергології	доктор медичних наук, професор

При розробці проекту Програми враховані вимоги:

Порядок розроблення стандартів вищої освіти, внесення змін до них та здійснення контролю за їх дотриманням, затверджений наказом МОН України від 10.11.2007 р. №897 та інші діючі нормативні документи обов'язкового застосування.

Постанова Кабінету міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».

Постанова Кабінету міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)»

Наказ Міністерства освіти і науки України № 1151 від 06.11.2015 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266».

Standards for PhD Education in Biomedicine and health Sciences in Europe (Стандарти обучения кандидатов наук в области биомедицины и наук о здоровье в Европе).- ORPHEUS/AMSE/WFME. - Medicinskanaklada, Zagreb. – 2012

Доступ: http://orpheus.in.ua/sites/default/files/file/tonya/ORPHEUS-AMSE-WFME_ru.pdf

ПОЛОЖЕННЯ про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.

1. Профіль освітньої програми

підготовки доктора філософії в галузі охорони здоров'я зі спеціальності 222 Медицина

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Доктор філософії
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Доктор філософії у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Медицина»
Офіційна назва програми	Медицина
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Обсяг програми: 40 кредитів ЄКТС/4 роки навчання
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	FQ-EHEA- третій цикл QF-LLL- 8 рівень НРК України – 9 рівень Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти/восьмий кваліфікаційний рівень Національної рамки кваліфікацій
Передумови	Без обмежень доступу до навчання Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна», затвердженими Вченою радою.
Мова викладання	Українська, англійська (окремі дисципліни)
Термін дії освітньої програми	Програма підготовки докторів філософії розрахована на 4 роки і включає освітню та наукову складові. Наукова складова програми підготовки докторів філософії передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Обсяг освітньої програми складає 40 ЄКТС на базі попередньо здобутого ступеня магістра.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.univer.kharkov.ua/ua/research/doctor_division
2 - Мета освітньої програми	
Мета програми	підготовка фахівців, які на базі глибинних теоретичних знань, практичних умінь та навичок здатні розв'язувати комплексні проблеми в галузі охорони здоров'я здійснювати в цій галузі дослідницько-інноваційну діяльність, виконувати оригінальні наукові дослідження, отримувати нові факти та впроваджувати у практичну

	медицину та науково-педагогічну діяльність.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань – 22 «Охорона здоров'я» Спеціальність – 222 «Медицина»
Орієнтація освітньої програми	Дослідницька
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Наукові дослідження в галузі медицини за спеціалізаціями : анестезіологія та інтенсивна терапія; внутрішні хвороби; імунологія та алергологія; кардіологія; патологічна анатомія; травматологія та ортопедія; хірургія; психіатрія.
Особливості програми	<p style="text-align: center;">Об'єкт вивчення та діяльності:</p> <p>Етика, методологія, методи наукового дослідження, актуальні проблеми медичної науки.</p> <p style="text-align: center;">Цілі навчання:</p> <p>Здобуття знань, навичок та вмінь, достатніх для виконання оригінального наукового дослідження, отримання нових фактів та їх впровадження у практичну медицину та інші сфери життя.</p> <p style="text-align: center;">Теоретичний зміст предметної області:</p> <p>Етика і методологія наукового дослідження; сучасні методи наукового дослідження у медицині та суміжних спеціальностях відповідно до напрямку наукового проекту; поглиблене вивчення спеціальності за напрямком наукового дослідження; розвиток мовних компетенцій та комунікаційних навичок, засвоєння технології презентації результатів наукового дослідження та інших компетенцій</p> <p style="text-align: center;">Методи, методики та технології:</p> <p>Освітня підготовка аспірантів ґрунтується на використанні лекцій, практичних занять, семінарів, тренінгів із застосуванням дистанційних форм навчання). Під час освітньої підготовки аспірант має оволодіти технологією інформаційного пошуку, комунікацій, презентацій результатів дослідження, написання дисертації тощо.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Фахівець може займати первинні посади (за ДК 003:2010): 2310.1 Доцент 2359.1 Науковий співробітник, науковий співробітник-консультант 20481 Лікар

	2310 Викладачі університету та інших вищих навчальних закладів 2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів
Подальше навчання	Здобування наукового ступеня доктора наук на науковому рівні вищої освіти, участь у постдокторських програмах.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>У викладанні навчальних дисциплін буде застосовано проблемно-орієнтований стиль викладання та викладання, засноване на дослідженні. Проблемність у викладанні спонукає суб'єкта пізнавальної діяльності збагачувати знання. А орієнтація у викладанні на дослідження стимулює аспіранта до самостійного аналітичного пошуку та наукового обґрунтування відповідей на проблемні питання. Аспіранти залучаються до активної та продуктивної діяльності, спостерігають, слухають, осмислюють логіку наукового дослідження, беруть участь у доведенні гіпотези, перевірці правильності вирішення проблеми. Важливою формою роботи наукові диспути в аудиторії, на яких відпрацьовуються вміння аргументовано формулювати точку зору на дискусійні наукові питання, розкривати суперечності у знанні та у процесах пізнання.</p> <p>Метод програмування розвиває логіку наукового вирішення дослідницької проблеми шляхом поетапного роздрібнення навчального матеріалу з постановкою до кожної його частини питань і завдань викладач спонукає аспірантів до самостійної теоретичної роботи з визначення алгоритму пошуку вирішення проблеми, активної участі у формулюванні проблемної ситуації, висунення припущень, доведення гіпотези та перевірки правильності її вирішення.</p> <p>Навчання організується у навчальних групах за розкладом у такій системі: лекція, семінар/практичні заняття/групове та індивідуальне завдання тощо. Систематичне здійснення поточного та проміжного контролю знань дає змогу через систему зворотного зв'язку (від слухача до викладача) оперативно вносити до навчального процесу необхідні корективи.</p> <p>При викладенні тематичного матеріалу відповідних дисциплін будуть застосовані історичний, системний, процесуальний, евристичний, структурно-функціональний підходи, а також узагальнення, моделювання, прогнозування, міждисциплінарність та інші.</p> <p>В організації навчального процесу особлива увага приділяється самостійній роботі аспірантів, дистанційним формам навчання, практичним заняттям, спрямованим на відпрацювання дослідницьких вмінь та навичок.</p> <p>Співвідношення аудиторних годин і годин самостійної роботи за всіма дисциплінами навчального плану складає 1:4 для групових занять та 1:9 для індивідуальних занять.</p>
Оцінювання	Перевірка знань здійснюється з метою одержання зворотної інформації про зміст і характер досягнення аспірантів у

навчальному процесі, а також про успішність викладання. Перевірка може здійснюватися в усній, письмовій та практичних формах. Об'єктом оцінювання можуть виступати: результати написання тестових, ситуаційних, клінічних, розрахунково-аналітичних, творчих завдань; реферативні доповіді, есе, доповнення, участь у дискусії тощо.

Оцінювання виконаних завдань і відповідей здійснюється з дотриманням таких принципів: індивідуальний характер перевірки та оцінювання знань; систематичність; диференційованість; об'єктивність; умотивованість оцінок; вимогливість та єдність вимог.

В оцінюванні враховуються такі критерії:

- характеристики відповіді: елементарна, фрагментарна, повна, логічна, доказова, обґрунтована, творча;
- якість знань: правильність, повнота, осмисленість, глибина, системність, узагальненість;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки;
- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, формулювати гіпотези та логіку їх перевірки, обґрунтовувати висновки.

Результати навчальної діяльності будуть оцінюватися за 100-бальною шкалою (по навчальній дисципліні в цілому). Критично-розрахунковий мінімум для допуску до іспиту – 20 балів, а рекомендований – 36 балів протягом семестру. Критично-розрахунковий мінімум для допуску до заліку – 40 балів, а рекомендований – 48 балів протягом семестру. За результатами вивчення дисципліни обов'язковим є підсумкове накопичення розрахункового мінімуму балів – 60 балів.

Невід'ємною частиною підготовки аспірантів до контролю є своєчасне виконання обов'язкових видів робіт та відвідування аудиторних занять.

Іспит (екзамен) здійснюється у формі письмової роботи або усної відповіді на питання за тестами, білетом, за яку можна одержати максимально до 40 балів. Аспіранти, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж розрахунковий мінімум – 60 балів, вважаються такими, що не виконали навчальний план з дисципліни. Підсумкові іспити та заліки з дисциплін теоретичного блоку навчання аспіранти складають на другому році навчання.

Підготовка фахівців освітньо-наукового ступеня доктора філософії з медичних наук буде здійснюватися шляхом поєднання традиційних методик навчання та сучасних педагогічних технологій, таких як інформаційні технології, інтерактивні та дослідницькі методики, навчання за технологією тренінгу.

Сучасні інформаційні освітні технології створюють можливості для ефективного використання у навчальній та науково-дослідницькій діяльності інформаційних ресурсів та

	<p>електронних систем інформаційних комунікацій. Для підготовки фахівців третього рівня освіти застосування сучасних інформаційних технологій сприяє формуванню та удосконаленню загальних та фахових компетентностей, ознайомленню з новітніми розробками в галузі медицини.</p> <p>Запровадження у навчальному процесі інтерактивних методів навчання таких, як метод групової творчої роботи, каскадної дискусії, рольові ігри, кейс-метод, метод портфоліо, метод проєктів, проведення наукових семінарів та WEB-конференцій, сприяють розвитку дослідницької, творчої та пізнавальної діяльності аспірантів.</p> <p>Методики тренінгового навчання у вигляді виконання пошукових, розрахункових та творчих завдань з використанням сучасних інформаційних технологій, роботи з базами бібліографічних, статистичних, соціологічних та інших видів даних, проходження асистентської практики, апробація результатів самостійного наукового дослідження на наукових конференціях, семінарах тощо забезпечують поглиблення основних загальних та фахових компетентностей фахівців освітньо-наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю Медицина.</p>
<p style="text-align: center;">6 – Програмні компетентності</p> <p>Розвиток компетентностей є метою навчальних програм. Компетентності формуються в різних навчальних дисциплінах і оцінюються на різних етапах. Програмні компетентності містять наступні блоки: інтегральна, загальні, фахові, дослідницькі, комунікативні, управлінські, науково-педагогічні, етичні, спеціальні професійні.</p> <p>Структура компетентностей:</p>	
<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК1. Здатність до підвищення професійної кваліфікації.</p> <p>ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї.</p> <p>ЗК4. Здатність розробляти та управляти проєктами.</p> <p>ЗК5. Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.</p> <p>ЗК6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.</p>
<p>Фахові компетентності</p>	<p>СК1.Здатність до розуміння предметної області за обраним науковим напрямом та</p>

	<p>освітньою діяльністю.</p> <p>СК2.Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері медицини та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези.</p> <p>СК3.Здатність формулювати дослідницьке питання, розробляти проект наукового дослідження.</p> <p>СК4.Здатність обирати методи та кінцеві точки дослідження відповідно до цілей та завдань наукового проекту.</p> <p>СК5.Володіння сучасними методами наукового дослідження.</p> <p>СК6.Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення.</p> <p>СК7.Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.</p> <p>СК8.Здатність представлення результатів наукових досліджень в усній і письмовій мові відповідно до національних та міжнародних стандартів.</p> <p>СК9.Здатність до організації та реалізації педагогічної діяльності.</p> <p>СК10.Здатність до лідерства, керування колективом.</p> <p>СК11. Дотримання етики та академічної доброчесності.</p>
<p>Дослідницькі компетентності</p>	<p>КД-01 Здатність до критичного мислення, зокрема, вміння застосовувати критичне мислення до аналізу результатів власного наукового дослідження, його наукової новизни, теоретичного і практичного значення</p> <p>КД-02 Уміння з нових дослідницьких позицій формулювати методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку інших галузей науки</p> <p>КД-03 Здатність до участі у міждисциплінарних проектах та вміння використовувати результати наукових досліджень інших галузей науки для досягнення цілей власного наукового дослідження</p> <p>КД-04 Уміння ефективно використовувати сучасну методологію наукового пізнання та новітні методи наукових досліджень</p> <p>КД-05 Ініціювати, організувати та проводити комплексні теоретичні та експериментальні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної</p>

	<p>діяльності, які приводять до отримання нових знань</p> <p>КД-06 Проводити власні оригінальні наукові дослідження, які містять наукову новизну, мають важливе теоретичне та практичне значення</p> <p>КД-07 Уміння кваліфіковано відобразити результати наукових досліджень у наукових статтях та тезах, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних науко метричних баз</p> <p>КД-08 Здатність професійно презентувати результати своїх досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах для вітчизняного та світового співтовариства</p> <p>КД-09 Уміння працювати з літературними каталогами, базами даних зі спеціальності та наукометричними базами</p> <p>КД-10 Володіти навичками застосування синергетичної методології у науково-дослідницькій та педагогічній діяльності, знаннями про фундаментальні засади сучасної наукової картини світу</p> <p>КД-11 Знання історії галузі науки, за якою здійснюються власні дослідження, усвідомлення місця результатів власного наукового дослідження для розвитку медичної науки</p>
<p>Комунікативні компетентності</p>	<p>КК-01 Здатність вільно застосовувати рідну та іноземну (в першу чергу англійську) мову в науковій роботі, науково-педагогічній та інноваційній діяльності, в практиці повсякденного спілкування в режимі реального часу</p> <p>КК-02 Здатність написання українською та іноземною мовою власних наукових творів різного змісту та обсягу (наукова стаття, автореферат, тези конференції, наукова доповідь, запит на науковий грант, договір про співпрацю, звіт з наукової роботи, дисертація тощо)</p> <p>КК-03 Здатність написання українською та іноземною мовою власних науково-педагогічних творів різного змісту та обсягу (робоча навчальна програма, текст лекції, розділи в навчальному посібнику, підручнику тощо)</p> <p>КК-04 Здатність усно практично використовувати іноземну мову у науковій, інноваційній діяльності та педагогічній діяльності (усний виступ на конференції, використання іноземної мови у ділових</p>

	<p>переговорах щодо комерціалізації результатів наукового дослідження, проведення іноземною мовою лекцій з нормативних курсів та спеціальних курсів за профілем кафедри, консультування студентів іноземною мовою, проведення іноземною мовою одноразових презентаційних та профорієнтаційних лекцій для різних категорій слухачів тощо) КК-05 уміння та навички використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації даних та представленні результатів</p> <p>КК-06 Здатність працювати із наукометричними базами даних з метою виконання власного наукового дослідження та вміння використовувати інтернет-технології для організації і забезпечення власної наукової, педагогічної та інноваційної діяльності, у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації</p> <p>КК-07 Здатність до практичного використання у власній педагогічній діяльності інформаційних технологій дистанційного навчання, у організації та проведенні наукових заходів (конференції, наукові семінари, майстер-класи тощо)</p> <p>КК-08 Спроможність ефективно працювати в команді</p> <p>КК-09 Уміння ефективно працювати самостійно</p> <p>КК-10 Уміння працювати з експертами</p>
<p>Управлінські компетентності</p>	<p>КУ-01 Здатність брати участь у організації роботи кафедри, факультету, університету, знати та розуміти принципи організації роботи науково-дослідного сектору/лабораторії/, науково-дослідної теми за профілем навчання (розподіл функціональних обов'язків, технічне завдання НДР, місце науково-дослідного сектору/лабораторії у системі наукової роботи факультету та університету тощо)</p> <p>КУ-02 Знати принципи фінансування НДР та структуру кошторисів на її виконання, вміння підготувати запит на отримання фінансування, звітну документацію</p> <p>КУ-03 Знати основи управління науково-дослідним сектором/лабораторією, основи управління науково-дослідною роботою факультету й університету (план роботи, регламент, індикатори)</p> <p>КУ-05 Уміння формувати команду дослідників для вирішення локальної задачі (проведення експерименту, збору інформації, підготовки пропозицій)</p>

<p>Науково-педагогічні компетентності</p>	<p>КНП-01 Здатність брати участь у організації науково-педагогічної роботи профільної кафедри, знати та розуміти принципи організації роботи профільної кафедри (розподіл функціональних обов'язків, розподіл педагогічного навантаження, місце кафедри у системі науково-дослідної роботи факультету й університету)</p> <p>КНП-02 Практичне вміння створювати власні науково-педагогічні твори за профілем кафедри (робоча навчальна програма, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс, розділи навчально-методичного посібника, навчального посібника, підручника, практикуму, вміння проводити, практичні, семінарські заняття, консультації, керувати самостійною роботою тощо)</p> <p>КНП-03 Вміння планувати і ефективно використовувати час у науковій та педагогічній роботі</p>
<p>Етичні компетентності</p>	<p>КЕП-01 Дотримуватись норм наукової етики щодо здійснення наукової діяльності та проведення власного наукового дослідження</p> <p>КЕП-02 Дотримуватись норм медичної етики щодо роботи з пацієнтами</p> <p>КЕП-03 Знати й коректно посилались на розробки вітчизняних та зарубіжних вчених, наукові школи та фундаментальні праці у галузі дослідження, формулювати мету власного наукового дослідження як складову науково-дослідницького процесу</p>
<p>Спеціальні професійні</p>	<p>КСП-01 Вміти самостійно збирати, аналізувати і узагальнювати результати опитування та огляду пацієнтів</p> <p>КСП-02 Застосовувати широке коло додаткових методів діагностики захворювань згідно з обраною темою науково-дослідницької роботи</p> <p>КСП-03 Використовувати актуальні протоколи надання медичної допомоги</p> <p>КСП-04 Самостійно узагальнювати отриману діагностичну інформацію з формулюванням клінічного діагнозу</p> <p>КСП-05 Вміти самостійно проводити терапевтичний супровід пацієнтів в стаціонарі та поліклініці</p> <p>КСП-06 Вміти самостійно проводити діагностичні та лікувальні процедури, що використовуються в науковому дослідженні</p> <p>КСП-07 Формулювати дослідницькі гіпотези, визначати способи їх перевірки та здійснювати їх перевірку</p> <p>КСП-08 Застосовувати широке коло методів теоретичного та емпіричного аналізу медичних явищ і процесів.</p>

Матриця компетентностей

Класифікація компетентності за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність				
Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.				
Загальні компетентності				
1. Здатність до підвищення професійної кваліфікації	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • Закономірності когнітивних процесів • Стратегію освіти протягом життя • Методи продуктивного навчання • Теорія ціннісних орієнтацій та мотивації особистості • Основи риторики • Основи тайм-менеджменту 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • Оперувати філософськими категоріями та доктринами • Використовувати методи самонавчання • Оцінювати рівень мотивації • Постійно вдосконалювати свій освітній та загальнокультурний рівень 	Визначати ціннісні орієнтації та мотиваційний рівень особистості, Здатність до самонавчання та самореалізації Здатність до ефективної організації власного часу	Формування системного наукового світогляду та загального культурного кругозору Розвиток когнітивних можливостей. Здатність до самонавчання та самореалізації
2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації, з різних джерел	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • Основи бібліографічного пошуку • Перелік наукометричних баз та їх значущість • Провідні інформаційні 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • Використовувати сучасні інформаційні технології для пошуку та обробки інформації • Проводити 	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для пошуку та обробки інформації Вести дискусію в сфері	Здатність до повного та різностороннього пошуку інформації, Відповідальність за адекватну оцінку та трактування отриманих

	ресурси для пошуку інформації <ul style="list-style-type: none"> Сучасні інформаційні технології 	інформаційний пошук <ul style="list-style-type: none"> Аналізувати та адекватно трактувати дані з іншомовних джерел інформації 	аналіз інформативності наукових даних	у результаті пошуку даних.
3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї.	Знати: <p>Закономірності розвитку науки</p> <p>Етапи та закономірності когнітивного процесу</p> <p>Етапи дослідницького процесу</p> <p>Основи та умови креативності</p>	Вміти: <p>Аналізувати дані, отримані з інформаційних джерел</p>	Комунікації з науковими керівниками, колегами та партнерами під час обговорення проблем, пошуку шляхів їх вирішення	Здатність до самостійного та незалежного мислення, формулювання ідей та продукування гіпотез.
4. Здатність розробляти та управляти проектами	Знати: <ul style="list-style-type: none"> Системи освітніх та наукових грантів на національному та міжнародному рівні Умови участі та технологію підготовки заявки на грант Технологію розробки проекту 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> Проводити пошук тових програм Підготувати проект відповідно до форми заявки Підготувати заявку до участі у конкурсі на отримання фінансової підтримки 	Пошук партнерів для формування консорціуму. Володіння термінологією, використання письмових мовних компетенцій рідною та іноземною мовою для обґрунтування проекту та оформлення заявки на грант	Самостійний пошук, систематизація даних, відповідальне ставлення до розробки проекту.
5. Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.	Знати: <ul style="list-style-type: none"> особливості сприйняття різних цільових аудиторій; основи менеджменту конфліктів основи риторики та теорії аргументації Професійну лексику та термінологію відповідно до 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> представляти наукові результати рідною та англійською мовами в усній та письмовій формах; вести комунікації з різними цільовими аудиторіями виконувати різні 	Здійснення наукової комунікації, міжнародного співробітництва, відстоювання власних наукових поглядів <p>Володіння вербальними та невербальними навичками спілкування.</p> <p>Взаємодія в колективі для</p>	Постійне вдосконалення іноземної мовної культури <p>Поширення наукових досягнень та ідей</p>

	спеціальності та спеціалізації (напрямку підготовки) <ul style="list-style-type: none"> • Іноземну мову на рівні не нижче B2 • розмовні штампи ділового етикету й мовної поведінки; 	соціальні ролі, <ul style="list-style-type: none"> • володіти культурою мовлення, методами аргументації 	виконання завдань	
6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • стандарти якості • критерії оцінки якості • форми і методи оцінки результатів освітньої та наукової діяльності 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • проводити моніторинг освітнього та наукового процесу, • застосовувати ефективні методи оцінки когнітивної сфери • розробляти пропозиції щодо його удосконалення 	Взаємодія, співробітництво з колегами та керівництвом, студентами	Покращення результатів власної діяльності і результатів діяльності інших Індивідуальна відповідальність за результати виконання завдань Доброчесність, довіра та відповідальність за власні дії.
Спеціальні (фахові) компетенції				
1.Здатність до розуміння предметної області за обраним науковим напрямом та освітньою діяльністю	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • Зміст дисципліни (за спеціалізацією) відповідно до майбутньої професійної діяльності • Ключові концепції за напрямом наукового дослідження • Пріоритетні напрямки розвитку науки та медицини 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • Аналізувати основні теорії та концепції за напрямом дослідження • Інтерпретувати результати досліджень за обраним науковим напрямом 	Формулювання власного судження та участь у дискусіях щодо основного змісту, методів, новітніх досягнень за напрямом наукового дослідження	Безперервне самонавчання і самовдосконалення.

<p>2.Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері медицини та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Інформаційні світові ресурси • Сутність дослідницького процесу • Сучасні досягнення за напрямком наукового дослідження • Новітні методи дослідження, їх інформативність, специфічність та чутливість 	<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проводити критичний аналіз сучасної наукової літератури • Адекватно оцінювати досягнення та обмеження досліджень за обраним науковим напрямом • Визначати ступінь вирішення проблем та потреби сучасної науки та медицини 	<p>Використання інформаційних ресурсів для отримання інформації Комунікації та дискусії з фахівцями в певній галузі наукової діяльності</p>	<p>Використовувати сучасні інформаційні технології для проведення наукового пошуку Володіння методологією наукового дослідження для коректного формулювання гіпотез та дослідницьких питань</p>
<p>3.Здатність формулювати дослідницьке питання, розробляти проект наукового дослідження</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Методологію наукових досліджень • Принципи генерування статистичних та наукових гіпотез • Технологію формулювання дослідницького питання • Види систематичних помилок, способи їх запобігання 	<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Формулювати дослідницьке питання та гіпотези • Визначати дизайн дослідження • Розробляти план дослідження • Оцінювати вплив факторів, що вмішуються • Передбачувати системні помилки 	<p>Аргументація та доказ переваг розробленого проекту Ведення дискусій щодо мети та завдань наукового проекту Використовувати знання та вміння з методології наукових досліджень для пошуку партнерів</p>	<p>Ініціативність, самостійність, відповідальність, Запобігання систематичних помилок при виконанні наукового дослідження</p>
<p>4.Здатність обирати методи та критерії оцінки (кінцеві точки) дослідження відповідно до цілей та завдань наукового проекту.</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сучасні методи дослідження • Біомаркери різних процесів та станів, їх інформативність • Інформативні критерії оцінки процесів, функцій, 	<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обирати методи дослідження, адекватні для досягнення мети та завдань наукового проекту • Інтрепретувати результати різних методів досліджень 	<p>Аргументація переваг обраних методів дослідження Обговорюват інформативність методів дослідження з науковою спільнотою, можливість їх вдосконалення та комбінування</p>	<p>Самостійний вибір адекватних методів дослідження</p>

	явищ			
5. Володіння сучасними методами наукового дослідження	Знати <ul style="list-style-type: none"> • Специфічність та чутливість різних методів дослідження • Методики досліджень за тематикою наукового проекту, їх можливості та обмеження 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • Використовувати сучасні методи дослідження • Використовувати методики дослідження • Модифікувати та поліпшувати методики дослідження 	Навчатися методам та методикам дослідження, обмінюватися інформацією та передавати знання колегам.	Самостійне виконання наукового дослідження Точність та відтворюваність результатів дослідження
6. Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • Основи біостатистики • Методи статистичного аналізу • Представлення результатів статистичної обробки даних 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • Обґрунтовувати розмір вибірки • Формулювати статистичні гіпотези • Адекватно використовувати методи статистичного аналізу 	Обґрунтування обраних методів аналізу та обговорення отриманих даних	Відповідальність за проведення аналізу даних Отримання достовірних та відтворюваних результатів Запобігання шахрайства при обробці даних
7. Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • Технологію інформаційно-патентного пошуку • Основи авторського права • Етапи та принципи реєстрації авторського права • Технологію отримання патенту 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • Проводити патентно-інформаційний пошук • Реєструвати право інтелектуальної власності • Впроваджувати наукові досягнення у навчальний процес 	Комунікації та дискусії з фахівцями в певній галузі наукової діяльності Адаптувати результати наукових досліджень до освітніх програм та навчального процесу.	Відповідальне патентування Регулярне оновлення освітніх програм та змісту навчання
8. Здатність представлення результатів наукових	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • Технологію презентації даних у виді постерів та 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • Працювати в Power Point, Prezi, Adobe 	Академічна доброчесність Спілкування з рецензентами та редакцією	Відповідальність за результати наукового дослідження

досліджень в усній і письмовій мові відповідно до національних та міжнародних стандартів	<p>презентацій</p> <ul style="list-style-type: none"> • Технологія написання статей у національні наукові видання • Вимоги та технологія написання статті до міжнародного рецензованого видання • Перелік видань що індексуються у Scopus Web of Science • Стандарти оформлення наукових робіт 	<p>Photoshop, Adobe Reader</p> <ul style="list-style-type: none"> • Підготувати презентацію • Підготувати усну доповідь • Написати статтю відповідно до вимог наукового видання 	журналу Аргументація, критична оцінка, здатність ведення наукової дискусії	Запобігання плагіату та фальсифікаціям
9.Здатність до організації та реалізації педагогічної діяльності	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Стандарти вищої освіти за спеціальністю • Основи педагогіки • Дидактичні основи проблемного навчання • Компетентнісний підхід при проектуванні та реалізації освітньої діяльності • Форми організації навчально-пізнавальної діяльності • Принципи студент-орієнтованого навчання • Програму та зміст дисципліни, що буде викладатися 	<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формулювати цілі навчання та способи їх досягнення • грамотно визначати зміст навчання та форми контролю • застосовувати новітні педагогічні технології; • моніторувати та управляти процесом навчання • використовувати сучасні інформаційні технології для оптимізації навчання 	Володіння основами дидактики, риторики, аргументації Застосування методів інтерактивного навчання Демонструвати лідерство та управляти процесом навчання	Набуття ораторської майстерності Лідерство. Здатність до само оцінювання та непереривного самовдосконалення Відповідальність за ефективність навчального процесу
10.Здатність до лідерства, керування	Знати:	Вміти	Здатність до комунікацій та керування різними	Ініціативність, Лідерство та здатність

колективом	<ul style="list-style-type: none"> • Теорію комунікацій • Механізми ефективного управління • Психологію лідерства 	<ul style="list-style-type: none"> • Формувати ефективні комунікації • Керувати колективом 	групами, вміння надихати та мотивувати студентів та колег	до керування, Самореалізація
11. Дотримання етики та академічної доброчесності	Знати: <ul style="list-style-type: none"> • Дослідницьку етику • Правові основи авторського права • Принципи запобігання плагіату, фальсифікацій та корупційних дій 	Вміти: <ul style="list-style-type: none"> • Самостійно виконувати освітню та наукову діяльність • Викладати свої погляди • Приймати власні рішення • Використовувати інформаційні технології для визначення ознак плагіату 	Доброчесне та відповідальне виконання освітньої та наукової діяльності, Отримання довіри та поваги серед колег та студентів	Відповідальність за результати діяльності Доброчесність, довіра та відповідальність за власні дії. Запобігання плагіату, фальсифікаціям та корупційним діям

7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання	<p>ПР1. Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівню, самореалізації</p> <p>ПР2. Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій</p> <p>ПР3. Виявляти невирішені проблеми у предметній області, формулювати питання та визначати шляхи їх рішення</p> <p>ПР4. Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження</p> <p>ПР5. Розробляти дизайн та план наукового дослідження</p> <p>ПР6. Виконувати оригінальне наукове дослідження</p> <p>ПР7. Пояснювати принципи, специфічність та чутливість методів дослідження, інформативність обраних показників</p> <p>ПР8. Володіти, вдосконалювати та впроваджувати нові методи дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності</p> <p>ПР9. Аналізувати результати наукових досліджень, використовувати методи статистичного дослідження</p> <p>ПР10. Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільство</p> <p>ПР11. Презентувати результати наукових досліджень у формі презентації, постерних доповідей, публікацій</p> <p>ПР12. Розвивати комунікації в професійному середовищі й громадській сфері</p> <p>ПР13. Організувати освітній процес</p> <p>ПР14. Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його удосконалення</p> <p>ПР15. Організувати роботу колективу (студентів, колег, міждисциплінарної команди)</p> <p>ПР16. Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами</p> <p>ПР17. Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	<p>Проектна група: доктори наук, професори.</p> <p>Гарант освітньої програми (керівник проектної групи): д.м.н., проф. Тихонова Тетяна Михайлівна, має стаж науково-педагогічної роботи понад 15 років, є визнаним професіоналом з досвідом дослідницької діяльності в галузі охорони здоров'я.</p> <p>Серед членів проектної групи 5 заслужених діячів науки і техніки України. 5 заслужених лікарів України.</p> <p>Переважає більшість членів проектної групи є штатними співробітниками ХНУ. Всі науково-</p>

	педагогічні працівники мають науковий ступінь та вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної активності.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	<p>Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі.</p> <p>Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць у гуртожитках відповідає вимогам.</p> <p>Наукові дослідження проводяться у на клінічних базах на основі двосторонніх договорів з ХНУ імені В.Н. Каразіна.</p> <p>В ХНУ імені В.Н. Каразіна наявні локальні комп'ютерні мережі й точки бездротового доступу до мережі Інтернет. Користування Інтернет-мережею безлімітне.</p>
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	<p>Центральна наукова бібліотека веде міжнародний книгообмін із закордонними навчальними та науковими закладами. Серед партнерів: РГБ, РНБ, ГПНТБ (Москва), Сербська національна бібліотека, бібліотека Конгресу США, Публічна бібліотека у Нью-Йорку, бібліотека Латвійського університету «Латвійською академічною бібліотекою» (м. Рига), університети в Польщі, Болгарії, Франції, Японії та інших країн світу. Центральна наукова бібліотека співпрацює з Фондом Анастасіоса Г. Левентіса (Кіпр), Гете-Інститутом (Київ), Посольством США в Україні, Генеральним Консульством Республіки Польща у Харкові, Міжнародною Радою з питань наукових досліджень і обмінів (IREX), Французьким культурним центром у Харкові, Українсько-американським фондом «Сейбр-Світло», Грецьким Фондом Культури, національними товариствами Харкова та України.</p> <p>За проектом eLibUkr: Електронна бібліотека України ЦНБ надає доступ до найвідоміших видавництв електронних журналів, таких як IOPscience Journals, Oxford Journals, Passport GMID компанії Euromonitor, HINARI (Health InterNetwork Access to Research Initiative) та інші, щомісяця надаються тестові доступи.</p> <p>Всі читальні зали та зали електронної інформації працюють в зоні Wi-Fi і забезпечують вільний доступ до мережі Інтернет.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх угод між ХНУ імені В.Н. Каразіна та ВНЗ України
Міжнародна кредитна мобільність	У рамках програм ЄС Еразмус+, німецьких академічних обмінів DAAD, Fulbright та програми Інституту відкритого суспільства (Вашингтон) на основі двосторонніх договорів між ХНУ імені В.Н. Каразіна та навчальними закладами країн-партнерів
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах або за індивідуальним графіком.

2. Перелік компонент освітньо-професійної /наукової програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Іноземна мова для аспірантів	10	Екзамен
ОК 2.	Філософські засади та методологія наукових досліджень	5	Диференційований залік
ОК 3.	Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень	4	Диференційований залік
ОК 4.	Управління науковими проектами	3	Диференційований залік
ОК 5.	Асистентська викладацька практика	4	Диференційований залік
Загальний обсяг обов'язкових дисциплін		26	
Вибіркові компоненти ОП			
ВБ 1.1.	Предмет згідно спеціалізації/тематики дисертації. Аспірант обирає 1 дисципліну з переліку дисциплін згідно навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня на здобуття освітньо-наукового ступеню доктор філософії, галузі знань 22"Охорона здоров'я" за спеціальністю 222"Медицина".	14	Екзамен
Загальний обсяг вибіркових дисциплін		14	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		40	

2.2 Структурно-логічна схема ОП

	1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	3 рік	4 рік
Гуманітарно-світлоглядна підготовка	Іноземна мова для аспірантів	Іноземна мова для аспірантів	Науково-дослідницька робота		Науково-дослідницька робота	Підготовка та захист дисертаційної роботи
	Філософські засади та методологія наукових досліджень					
Підвищення професійної майстерності дослідницької діяльності	Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень					
		Управління науковими проектами				
Здобуття глибинних знань із спеціальності			Асистентська викладацька практика	Асистентська викладацька практика		
			Предмет згідно спеціалізації/тематики дисертації.	Предмет згідно спеціалізації/тематики дисертації.		

Освітньо-наукова програма передбачає такі складові:

- Професійна теоретична підготовка, що забезпечує підвищення освітнього рівня за відповідною спеціальністю.
До складу теоретичної підготовки включаються:
  - нормативні навчальні дисципліни, які забезпечують підвищення професійної майстерності майбутньої викладацької та дослідницької діяльності;
  - дисципліни вибору ВНЗ, призначення яких полягає у забезпеченні професійного освітньо-наукового рівня;
  - дисципліни вибору аспіранта дозволяють отримати додаткові знання, що підвищують їхній загальноосвітній рівень і поглиблюють знання у відповідних фахових спрямуваннях.
- Професійна практична підготовка дозволить закріпити отримані знання щодо викладацької майстерності на практиці.
- Науково-дослідницька робота разом з теоретичною забезпечує відповідний освітньо-науковий рівень, необхідний для здійснення самостійної науково-дослідницької діяльності.
- Підготовка та захист дисертаційної роботи, разом з теоретичною та практичною підготовкою, а також науково-дослідницькою роботою забезпечують відповідний освітньо-науковий рівень.

Науково-дослідницька робота аспіранта

Система науково-дослідницької роботи аспірантів є невід'ємною складовою підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних самостійно вести науковий пошук, творчо вирішувати конкретні професійні, наукові та клінічні завдання. Науково-дослідницька робота аспіранта здійснюється під керівництвом наукового керівника, умовно може бути розділена на підготовчий та основний етапи та включає наступні види діяльності. На підготовчому етапі аспірант:

1. Обирає тему наукового дослідження та обґрунтовує актуальність обраної теми дослідження. Здійснює перегляд каталогів захищених дисертацій і знайомиться з вже виконаними на кафедрі дисертаційними роботами. Опрацьовує новітні результати досліджень в обраній та суміжних сферах науки. Ознайомлюється з аналітичними оглядами і статтями у фахових виданнях, проводить консультації з фахівцями з метою виявлення маловивчених наукових проблем і питань, що є актуальними. Вивчає та аналізує основні підходи та позиції наукових шкіл і течій у вирішенні досліджуваної проблеми; уточнює термінологію в обраній галузі знань. Здійснює пошук літературних джерел з обраної теми. Формулює наукову задачу.

2. Проводить планування дисертаційної роботи, формулює індивідуальний та робочий план аспіранта.

3. Уточнює постановку цілей і завдань дисертаційної роботи, об'єкт і предмет наукового дослідження.

4. Обирає та обґрунтовує методи (методику) проведення дослідження.

5. Здійснює опис процесу наукового дослідження (дизайну дослідження) у дисертаційній роботі шляхом формування плану-проспекту, який являє собою реферативний виклад питань та способів їх вирішення, за якими надалі буде систематизуватися весь зібраний фактичний матеріал.

На основному етапі реалізації науково-дослідницької роботи аспірант:

1. Проводить науково-дослідницькі роботи відповідно до профілю ОНП аспірантури з використанням знання з фундаментальних та прикладних дисциплін, які викладаються за програмою. Займається науковою роботою з виконання теоретичної та практичної частини дослідження.

2. Аналізує та узагальнює результати наукового дослідження на основі сучасних підходів, міждисциплінарного знання, застосування наукових методологічних принципів та методичних прийомів дослідження, використання в дослідженні тематичних інформаційних ресурсів, провідного вітчизняного і зарубіжного досвіду з тематики дослідження.

3. Проводить апробацію результатів наукових досліджень шляхом участі у наукових конференціях (з опублікуванням тез доповіді): у міжнародних та зарубіжних конференціях; у всеукраїнських конференціях; у регіональних та міжвузівських конференціях, у наукових семінарах кафедри та факультету. Бере участь у конкурсах заявок на фінансування наукових робіт та у конкурсах наукових робіт.

4. Залучається до виконання держбюджетної та/або госпдоговірної тематики в рамках державних, міжвузівських або університетських програм, а також індивідуальних планів кафедри.

5. Займається проведенням досліджень та підготовкою дисертаційної роботи, формулюванням висновків дисертаційної роботи.

6. Здійснює оцінку отриманих результатів, які обговорюються на засіданні кафедри, а потім – наукового семінару факультету.

7. Проходить попередню експертизу дисертації на кафедрі із залученням не менше 3-х експертів за темою дисертації (форма передзахисту).

8. Оформлює текст дисертації та автореферату.

9. Надає розробки, отримані в дисертаційному дослідженні, для практичного використання та впровадження результатів дослідження у діяльності лікувально-профілактичних, дослідницьких та академічних інституцій, органів державного управління, бізнесу, неприбуткових організацій, про що отримує довідки про впровадження.

10. Захищає дисертацію у спеціалізованій вченій раді.

Науково-дослідна робота вважається завершеною, якщо аспіранти:

- підготували дисертаційне дослідження, яке містить наукову новизну, є актуальним, має практичну значущість, текст якого пройшов експертизу через програму «Антиплагіат»; дисертація рекомендована кафедрою до захисту;
- опублікували за темою дисертації не менше 5-ти статей у фахових виданнях, з яких не менше як 1 стаття повинна бути опублікована у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз;
- мають апробацію результатів дисертаційного дослідження (не менше 3-х публікацій тез доповідей на наукових конференціях) та брали участь в роботі вітчизняних та міжнародних конференцій, семінарів та/або літніх шкіл.

Асистентська викладацька практика

Проходження аспірантом *викладацької практики* (4 кредити ЄКТС) є обов'язковим компонентом виконання ОНП підготовки доктора філософії.

Метою асистентської викладацької практики є практичне закріплення знань аспірантів з питань організації та форм здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, формування вмінь та навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування активних методик викладання професійно-орієнтованих дисциплін відповідного фахового напрямку, розвиток здатності брати участь у організації роботи кафедри, факультету, університету.

Відпрацювання практичних умінь і навичок аспіранта здійснювати підготовку навчально-методичного забезпечення і проведення семінарських (практичних або лабораторних) занять, організації самостійної роботи студентів відбувається під час проходження асистентської педагогічної практики, що передбачено навчальним планом другого року навчання (в обох семестрах) в обсязі 120 год. (4 кредити).

Асистентська викладацька практика проходить у межах навчальних дисциплін підготовки фахівців, що забезпечуються кафедрами медичного факультету. Вибір дисциплін, з яких відбуватиметься асистентська педагогічна практика, здійснюється заздалегідь, відповідно до педагогічного навантаження працівників кафедри, як правило, узгоджено із дисциплінами, які викладає науковий керівник, або в межах тематики дисертаційної роботи аспіранта.

Проходження асистентської викладацької практики передбачає виконання аспірантом таких видів робіт:

- підготовку та проведення семінарських (практичних або лабораторних) занять;
- підготовку навчально-методичного забезпечення семінарських (практичних або лабораторних) занять;
- розробку завдань та організацію самостійної роботи студентів з дисциплін, що викладаються;
- підготовку навчально-методичного забезпечення проведення модульних контрольних робіт з дисциплін, що викладаються;
- підготовку навчально-методичного забезпечення проведення залікових робіт та іспитів з дисциплін, що читаються;

- участь (разом з лектором) у перевірці творчих, контрольних робіт студентів, у проведенні заліків та іспитів для студентів відповідної спеціальності.

Захист звіту з асистентської викладацької практики відбувається перед членами комісії, яка створюється за розпорядженням декана медичного факультету. Підсумки асистентської викладацької практики обговорюються на засіданнях відповідних кафедр під час проміжної атестації аспірантів, а загальні підсумки – затверджуються на засіданні Вченої ради медичного факультету.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії	<p>У процесі підготовки докторів філософії використовують дві форми атестації: проміжна та підсумкова. Відповідно до діючих нормативно-правових документів Міністерства освіти і науки України та Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна підсумкова атестація аспірантів, які завершують навчання за освітньо-науковими програмами доктора філософії, є обов'язковою.</p> <p>Метою проміжної атестації є контроль за виконанням індивідуального плану аспіранта за усіма складовими, передбаченими навчальним планом. Проміжна атестація включає:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Атестацію за теоретичною частиною, що передбачає складання заліків та іспитів відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії за спеціальністю «Внутрішня медицина». Проміжна атестація за теоретичною частиною, де передбачені екзамени, проводиться екзаменаційною комісією, склад якої та голова призначається Наказом декана факультету після повного виконання програми освітньо-кваліфікаційного рівня доктора філософії з метою встановлення фактичної відповідності рівня теоретичної підготовки вимогам загальних та фахових компетентностей випускників аспірантури. 2. Науково-дослідницька частина, відповідно до начального плану, передбачає проведення поточної атестації аспірантів раз на рік. Метою проміжної атестації є контроль за виконанням індивідуального плану науково-дослідницького пошуку та дотриманням графіку підготовки результатів науково-дослідницької роботи. 3. Практична частина, відповідно до навчального плану, передбачає проведення асистентської викладацької практики на другому році навчання і, частково, - третьому. Метою проміжної атестації за практичною складовою є контроль за виконанням індивідуального плану та набуття аспірантом професійних навичок та вмій на посаді викладача. Атестація за практичним модулем здійснюється на підставі висновків комісії з проведення захисту асистентської педагогічної практики, яка створюється за розпорядженням декана факультету. <p>Метою підсумкової атестації є встановлення фактичної відповідності рівня освітньо-наукової підготовки випускників аспірантури вимогам до доктора філософії з медичних наук. Підсумкова атестація здійснюється за двома напрямками:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінювання рівня теоретичної та практичної фахової підготовки. 2. Встановлення відповідності рівня науково-дослідницької підготовки вимогам, що висуваються до доктора філософії з <p>Атестація освітньої програми – 40 за ЄКТС (враховуючи сумарну</p>
--	---

	<p>кількість кредитів та рівень засвоєння кожного навчального курсу). Публічний захист наукових досягнень у формі дисертації. Аспірант допускається до захисту дисертації тільки після засвоєння освітньої програми. Порушення строків виконання індивідуального плану освітньо-наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення вченою радою ХНУ імені В.Н. Каразіна рішення про відрахування аспіранта.</p>
Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи	<ul style="list-style-type: none"> - аспірант проводить наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, який затверджується Вченою радою; - індивідуальний план наукової роботи є окремим документом, який розробляється на основі освітньо-наукової програми та використовується для оцінювання успішності виконання запланованої наукової роботи; - індивідуальний план наукової роботи завершується захистом дисертації; - дисертація – це творча самостійна науково-дослідна робота, яка виконується аспірантом під керівництвом наукового керівника; - вона має бути результатом закінченої творчої розробки і свідчити про те, що автор володіє сучасними методами досліджень та спроможний самостійно вирішувати професійно-наукові задачі, які мають теоретичне та практичне значення в галузі охорони здоров'я; - дисертація викладається українською або англійською мовами. В ній повинні бути чіткі, зрозумілі формулювання положень, отриманих результатів тощо; - за всі відомості, викладені в дисертації, порядок використання фактичного матеріалу та іншої інформації під час її написання, обґрунтованість висновків та положень, які в ній захищаються, несе відповідальність безпосередньо аспірант – автор дисертації; - оформлення дисертації має відповідати діючим вимогам; - експертні комісії установ, де виконувалась дисертація, вивчають питання про наявність або відсутність у ній текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело; - зміст дисертації оприлюднюється на офіційному сайті університету
Вимоги до публічного захисту кваліфікаційної роботи	<p>Процедура та умови проведення публічного захисту дисертації відповідають чинним Положенню та законодавству</p>

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Програмні результати навчання	Компетентності																
	Інтегральна компетенція: Здобуття знань, навичок та вмінь, достатніх для виконання оригінального наукового дослідження, яке забезпечує отримання нових знань, спрямованих на розв'язання комплексних проблем у галузі медицини, мають теоретичне та практичне значення																
	Загальні компетентності						Спеціальні (фахові компетентності)										
	Здатність до підвищення професійної кваліфікації	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації, з різних джерел	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатність генерувати ідеї.	Здатність розробляти та управляти проектами	Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт	Здатність до розуміння предметної області за обраним науковим напрямом та освітньою діяльністю	Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері медицини та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези	Здатність формулювати дослідницьке питання, розробляти проект наукового дослідження	Здатність обирати методи та кінцеві точки дослідження відповідно до цілей та завдань наукового проекту	Володіння сучасними методами наукового дослідження	Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення	Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства	Здатність представлення результатів наукових досліджень в усній і письмовій мові відповідно до національних та міжнародних стандартів	Здатність до організації та реалізації педагогічної діяльності	Здатність до лідерства, керування колективом	Дотримання етики та академічної доброчесності
1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Розвивати власний інтелектуальний та загальнокультурний рівень, самореалізовувати ся	+++	+++	++	+	+	+	+	++	++	++	++	+++	++	+++	+++	++	
Інтерпретувати та аналізувати	++	+++	++	+	+	+++	+++	++	+	+	++	+	-	-	+	+	

інформацію використанням новітніх інформаційних технологій з																			
Виявляти невирішені проблеми предметній області, формулювати питання та визначати шляхи їх рішення у	++	+++	+++	+	++	+		+++	+	+++	+++	-	+	-	+	-	-	+	
Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження	+	+	+++	++	+	+		++	+++	+++	+++	+	+	-	-	-	-	-	
Розробляти дизайн та план наукового дослідження	++	++	++	+++	++	+++		+++	+++	+++	+++	-	-	-	+	-	-	+	
Виконувати оригінальне наукове дослідження	+++	+	+	+	++	+++		+++	+	+	++	+++	+++	+	+++	-	+	+++	
Пояснювати принципи, специфічність та чутливість методів дослідження, інформативність обраних показників	++	+	+	+	++	+++		++	+	+	+++	+++	+++	+++	++	-	-	+++	
Володіти, вдосконалювати та впроваджувати нові методи дослідження за обраним напрямом	+++	+++	+++	+	+++	+++		++	+++	-	+	+++	++	+++	++	-	+	++	

наукового проекту та освітньої діяльності																		
Аналізувати результати наукових досліджень, використовувати методи статистичного дослідження	++	+++	+++	+	+	+		+++	+++	+	++	+++	+++	++	++	-	-	++
Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільство	+	+++	+	+	+	+		+++	+++	-	-	-	-	+++	+++	+++	+	++
Презентувати результати наукових досліджень у формі презентації, постерних доповідей, публікацій	++	+	+	+	+++	+		+++	++	+	+	+	+	+++	+++	+	+	+++
Розвивати комунікації в професійному середовищі й громадській сфері	+	+	+	-	+++	+		++	+++	+								
Організувати освітній процес	+++																	
Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його удосконалення	+++																	
Організувати роботу колективу (студентів, колег, міждисциплінарно	+++																	

ї команди)																		
Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами	+																	
Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів	+++																	

Примітка: кількість знаків «+» відображає вплив компонента на формування програмного результату навчання.

«+++» – даний компонент домінує

«++» – даний компонент є достатнім

«+» – даний компонент не вносить істотного внеску

«->» – даний компонент не засвоюється

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	Обов'язкові компоненти ОП					Вибіркові компоненти ОП
	Іноземна мова для аспірантів	Філософські засади та методологія наукових досліджень	Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень	Управління науковими проектами	Асистентська викладацька практика	Предмет згідно спеціалізації/тематики дисертації
Здатність до підвищення професійної кваліфікації		+	+	+	+	+
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації, з різних джерел інформаційних технологій		+	+	+	+	
Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатність генерувати ідеї.		+	+	+	+	+
Здатність розробляти та управляти проектами		+	+	+		
Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті		+	+	+	+	+
Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт		+		+	+	
Здатність до розуміння предметної області за обраним науковим напрямом та освітньою діяльністю	+	+	+	+	+	+
Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері медицини та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези	+	+	+	+	+	

Здатність формулювати дослідницьке питання, розробляти проект наукового дослідження		+				+
Здатність обирати методи та кінцеві точки дослідження відповідно до цілей та завдань наукового проекту		+				+
Володіння сучасними методами наукового дослідження		+	+	+	+	+
Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення		+	+	+	+	
Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства		+			+	+
Здатність представлення результатів наукових досліджень в усній і письмовій мові відповідно до національних та міжнародних стандартів	+	+	+	+	+	
Здатність до організації та реалізації педагогічної діяльності		+			+	+
Здатність до лідерства, керування колективом					+	+
Дотримання етики та академічної доброчесності		+			+	+

